

Konsumenci muszą uważać na „chwilówki”. Lekkomyślne korzystanie z szybkich pożyczek może doprowadzić do problemów finansowych.

„Popularne >>chwilówki<< to współczesna lichwa. Osoby potrzebujące gotówki mogą łatwo wpaść w spirale zadłużenia.

>>Chwilówki<<, to pożyczki o bardzo wysokim RRSO lub pozaodsetkowych kosztach kredytu. Należy dokładnie przeanalizować warunki umowy oraz rozważyć skorzystać z takich usług.” – ostrzega Powiatowy Rzecznik Konsumentów.

MG

„Chwilówki” to pożyczki udzielane na krótki czas, np. 30 dni. Kwoty pożyczek wahają się od kilkuset do kilku tysięcy złotych. Najczęściej korzystają z nich osoby, którym banki odmawiają udzielenia kredytu ze względu na brak zdolności kredytowej.

Prezes UOKiK uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania podmiotów z grupy „Złotówka” (tj. Złotówka Bis, Złotówka Duo oraz Złotówka Three), które oferowały konsumentom pożyczki gotówkowe (dec. RGD-4/2019). Spółki działały przede wszystkim na terenie województw: pomorskiego i kujawsko-pomorskiego. Jeden z zarzutów dotyczył „rolowania” pożyczek, czyli zaciągania kolejnego kredytu konsumenckiego w celu spełnienia pierwszego zobowiązania, a potem następnego, w celu oddania wcześniejszego.

W praktyce jedna ze spółek z grupy „Złotówka” pożyczala konsumentowi kilkaset złotych i pobierała prowizję. Jeśli klient, np. z uwagi na trudną sytuację finansową nie spłacał rat wówczas kolejne spółki z grupy Złotówka, na zmianę, zawierały z nim umowy na spłatę poprzednich zobowiązań. Pożyczone pieniądze nie trafiały bezpośrednio do pożyczkobiorcy. Konsument cały czas spłacał koszty kolejnych pożyczek, tym samym Złotówka miała stały dochód, a dług rósł.

Zgodnie z art. 36c ustawy o kredycie konsumenckim, jeżeli konsument nie spłacił pożyczki w ciągu 120 dni i zaciąga kolejną, to jest chroniony – wszystkie pobierane w tym czasie opłaty muszą się zmieścić w limicie kosztów pozaodsetkowych naliczanych od kwoty pierwszego kredytu. Przepis ma wyeliminować „rolowanie”, czyli zadłużanie się, aby spłacić poprzednie zobowiązania.

UOKiK prowadził również postępowanie przeciwko firmie „Euroexpert” z Bydgoszczy. Zastrzeżenia UOKiK dotyczyły m.in. sytuacji, gdy przy wcześniejszej spłacie pożyczki przez konsumenta spółka zatrzymywała całość pobranych opłat związanych z przygotowaniem umowy (prowizja za udzielenie pożyczki). Zgodnie z prawem, zwrot powinien obejmować wszystkie naliczone przez kredytodawcę opłaty proporcjonalnie do czasu, w którym umowa nie będzie już realizowana. Prezes UOKiK zobowiązał „Euroexpert” (dec. RGD-2/2020) do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytu konsumenckiego o odpowiednią część wszystkich kosztów, w tym prowizji oraz innych opłat, stanowiących składniki całkowitego kosztu kredytu. Konsumenti, którzy dokonali wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego zaciągniętego w „Euroexpert” mogą złożyć reklamację w celu odzyskania nadpłaconej prowizji.

Lichwa jest także przestępstwem

MG

Razem z Tarczą 3.0. (ustawa z dnia 14.05.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2) weszły w życie znowelizowane przepisy rozszerzające penalizację lichwy, a w art. 304 k.k. pojawiły się § 2 i § 3. Ustawodawca równocześnie zrezygnował w nich z obecnego w § 1 znamienia czasownikowego „wyzyskiwania przymusowego położenia innej osoby” oraz zawęził zakres poszkodowanych do konsumentów.

Oznacza to, że osoby poszkodowane mogą dochodzić swoich praw także w postępowaniu karnym. Ustawa ta wpisuje się w szerszą, rządową inicjatywę walki z lichwą.

Znowelizowane paragrafy kodeksu karnego brzmią w następujący sposób:
§ 2 Kto, w zamian za udzielone osobie fizycznej świadczenie pieniężne wynikające z umowy pożyczki, kredytu lub innej umowy, której przedmiotem jest udzielenie takiego świadczenia z obowiązkiem jego zwrotu, niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby, żąda od niej zapłaty kosztów innych niż odsetki w kwocie co najmniej dwukrotnie przekraczającej maksymalną wysokość tych kosztów określoną w ustawie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3 Tej samej karze podlega, kto, w związku z udzieleniem osobie fizycznej świadczenia pieniężnego wynikającego z umowy pożyczki, kredytu lub innej umowy, której przedmiotem jest udzielenie świadczenia pieniężnego z obowiązkiem jego zwrotu, niezwiązanej bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową tej osoby, żąda od niej zapłaty odsetek w wysokości co najmniej dwukrotnie przekraczającej stopę odsetek maksymalnych lub odsetek maksymalnych za opóźnienie, określonych w ustawie.

Są to tzw. przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego. Ich ściganiem zajmuje się prokurator, który kieruje do sądu akt oskarżenia.

Osoba, która padła ofiarą lichwiarza powinna złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa. Można tego dokonać w formie pisemnej lub ustnie – do protokołu w prokuraturze lub na policji. Taka osoba może w postępowaniu aktywnie uczestniczyć jako pokrzywdzony.

Konsumenci, którzy zostali pokrzywdzeni przez lichwiarza mogą zwrócić się także do Biura Powiatowego Rzecznika Konsumentów.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów może pomóc uwolnić się od konieczności zapłaty niesłusznie naliczonych, wysokich opłat.

Rzecznik udzieli wsparcia w przygotowaniu i wniesieniu odpowiedniego powództwa do sądu.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów

e-mail: rzecznik.konsumentow@powiat.pruszkow.pl

Adres do korespondencji: ul. Drzymały 30, 05-800 Pruszków

Tel: 22 738 14 50

Udzielanie porad konsumentom:

poniedziałek : godz. 9.00- 17.00
wtorek: godz. 9.00 - 15.00
środa : godz. 9.00 - 15.00
czwartek: godz. 9.00 - 15.00
piątek: godz. 9.00 – 13.00